

Un reper al folclorului coregrafic băcăuan

L-am numit astfel pe managerul Ansamblului Folcloric „Busuiocul” din Bacău, Petre Vlase (13 noiembrie 1946, satul Conțești, comuna Sascut – 7 octombrie 2022, Valea Budului, comuna Mărgineni, județul Bacău), unul dintre cei mai importanți slujitori ai artei populare din această parte de țară. Îmbinarea de cuvinte „folclorul coregrafic”, similară cu „coregrafia populară”, a vehiculat-o de multe decenii de când a condus formațiile de dansuri tradiționale românești și le-a teoretizat caracteristicile. În cele ce urmează ne vom opri la prezentarea unei lucrări pe cât de prețioase, pe atât de dificil de găsit în fondurile bibliotecilor: „Contribuții la cunoașterea și valorificarea jocurilor populare băcăuane”, de Petre Vlase (Bacău, Editura *Corgal Press*, 2011; tiraj nou, 2015; format academic; 462 p. și 2 CD-uri; coperta, Ilie Boca). În *Prefață*, maestrul coregraf Theodor Vasilescu, artist emerit, atrage atenția asupra pericolului de a fi pierdute iremediabil elemente ale patrimoniului imaterial. „Pe măsură ce avansăm în civilizația tehnologică – subliniază specialistul de curând nonagenar –, formele tradiționale de cultură se estompează, se metamorfozează și, până la urmă, treptat, dispar. [...] Fenomenul nu poate fi evitat și nici oprit, având cauze obiective, produse de evoluția societății.” O anumită liniște am putea avea dacă ținem seama de faptul că „mai lent au loc schimbările în domeniul obiceiurilor, al actelor ceremoniale, al evenimentelor familiale, al ciclurilor agrare și păstorașii”, dar „din păcate, jocul și melosul tradițional suferă cele mai rapide și severe transformări”. Soluțiile sunt, în opinia maestrului coregraf bucureștean, „înregistrarea fenomenului tradițional, ca și promovarea sa prin alte forme”. Cel ce vreme de trei decenii (1964-1994) a coordonat Secția de Coregrafie a Centrului Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale și-a conturat o imagine favorabilă despre Petre Vlase, așa încât îi salută cu entuziasm cartea de profil: „Autorul, el însuși purtător de folclor, a început să cunoască jocul satului în postura de specialist

coregraf al Centrului Județean al Creației Populare Bacău. Colindând satele de pe coasta Berzunților, așezările de pe văile Bistriței, Oituzului, Berheciului, Trotușului și Tazlăului sau de pe câmpia învecinată Siretului, a cunoscut purtători de folclor, a deprins jocurile de la ei, le-a transcris coregrafic și mai mult decât atât: le-a făcut cunoscute țării și lumii. [...] A colaborat cu marile ansambluri de folclor; la *Rapsodia Română*, a determinat punerea în scenă a *Alaiului caprei din Berzunți*. Azi, această transpunere scenică este prezentă în repertoriul ansamblurilor de folclor internațional din Montreal și Amsterdam, iar în țară, două dintre cele mai reprezentative ansambluri de folclor: *Mureșul*, din Târgu Mureș, și *Baladele Deltei*, din Tulcea, prezintă pe scenele lor același obicei tradițional, al cărui izvor l-a descoperit și promovat Petrică Vlase”. Pasiunea sa a trecut dincolo de hotarele localităților rurale, punând „bazele preluării jocului tradițional în mediul citadin, la ansambluri de case de cultură și la ansambluri de copii”. Secretul izbânzilor sale artistice „s-a datorat pasiunii nețărmurite [a lui Petre Vlase] pentru tradiție și transmiterea ei” – încheie Theodor Vasilescu –, reușind să facă cunoscute „lumii frumusețea, profunzimea și varietatea folclorului băcăuan”.

Sumarul volumului la care ne referim aduce în atenția cititorului elemente specifice temei, centrate pe particularitățile arealului Moldovei de Mijloc: „Caracteristici ale folclorului coregrafic din județul Bacău”, „Repertoriul principalelor jocuri populare băcăuane”, „Scrierea grafică a jocurilor populare. Semne convenționale de bază”, urmate de o descriere tematică: „Jocurile și muzica lor” și de tipologia acestora: jocurile bărbătești, de grup și de perechi. Stăpân pe instrumentarul alcătuirii unui eveniment artistic, ne propune două scenarii pentru spectacolele „Poftiți la nuntă”, respectiv „Anotimpuri”. Partea ultimă a cărții cuprinde câteva secvențe memorialistice și un interviu dat criticului de artă Carmen Mihalache, în cuprinsul căruia își exprimă speranța „într-un reviriment al ansamblurilor folclorice din județul Bacău, acestea fiind cele mai bune reprezentante, peste hotare, ale tradițiilor noastre”.

Conf. univ. dr. Ioan DĂNILĂ
CJCPCT Bacău